

PORADNIK SAVOIR VIVRE WOBEC OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

Poniżej przedstawiamy zestaw dobrych praktyk wobec osób z niepełnosprawnościami. Wskazówki te mogą okazać się pomocne podczas Twoich codziennych aktywności – warsztatów czy zajęć, które prowadzisz, ale też podczas różnych wydarzeń – gdzie do końca nie wiesz kto do Ciebie zawita. Naczelna zasada – szanuj osobę z niepełnosprawnościami i bądź dla niej wyrozumiały.

- Mówienie do i o osobach z niepełnosprawnościami: nie używaj stwierdzeń „kaleka”, „inwalida”, „przykuty do wózka”, „upośledzony”, „cierpiący”; „chory”, „głuchy”, „ślepy” - zarówno mówiąc o kimś, jak i bezpośrednio do danej osoby,
- STAWIAJ OSOBĘ NA PIERWSZYM MIEJSCU. Mów „osoba niepełnosprawna” a nie „niepełnosprawny”, „osoby niepełnosprawne” a nie „niepełnosprawni”. Zdarza się jednak, że poszczególne osoby mają swoje własne preferencje, dlatego jeśli nie masz pewności, jakich słów używać – zapytaj,
- POMYŚL, ZANIM COŚ POWIESZ. Szanuj prywatność. Jeżeli będziesz wypytywał osobę o jej przypadłość, może się ona poczuć jakbyś sprowadzał ją wyłącznie do jej niepełnosprawności, a nie widział w niej człowieka,
- Zwracaj się bezpośrednio do osoby z niepełnosprawnością, a nie do osoby, która jej towarzyszy.

PORADNIK SAVOIR VIVRE WOBEC OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

- Nie stój nad głową osobie siedzącej na wózku – cofnij się dwa kroki lub usiądź. Jeżeli przewidujesz dłuższe spotkanie czy dyskusję, postaraj się usiąść tak, aby twoja twarz znajdowała się na wysokości twarzy rozmówcy,
- Zapytaj, czy możesz pomóc i w jaki sposób – to, że ktoś jest osobą z niepełnosprawnością nie znaczy obligatoryjnie, że potrzebuje pomocy,
- Pamiętaj, że wózek, kule czy laska należą do sfery osobistej osoby z niepełnosprawnością. Nie należy dotykać ich bez pozwolenia właściciela. **BĄDŹ TAKTOWNY INICJUJĄC KONTAKT FIZYCZNY.** Niektóre osoby z niepełnosprawnością utrzymują równowagę dzięki swoim rękom, dlatego chwywanie ich za nie – nawet w celu udzielenia pomocy – może tę równowagę zakłócić,
- **NIE KAŻDY RODZAJ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI JEST WIDOCZNY.** Pewne osoby mogą prosić cię o coś lub zachowywać się w sposób, który wydaje ci się dziwny. Taka prośba lub zachowanie może mieć związek z niepełnosprawnością tej osoby. W miarę możliwości szanuj potrzeby i prośby takiej osoby,
- Niektóre osoby z niepełnosprawnością mówią niewyraźnie. Jeśli nie rozumiesz, co taka osoba mówi, poproś ją o powtórzenie lub zapisanie słów,

PORADNIK SAVOIR VIVRE WOBEC OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

- Pamiętaj, że miejsca oznaczone kopertą są przeznaczone dla kierowców z niepełnosprawnością,
- Zawsze używaj słów i zwrotów, które funkcjonują w codziennym kontakcie – nie bój się powiedzieć osobie na wózku „chodźmy”, czy osobie niewidomej „do widzenia”,
- Na pytanie dzieci o niepełnosprawność odpowiadaj w sposób naturalny, np. powiedz, że pan ma chore nogi i nie może chodzić, dlatego porusza się na wózku,
- Toleruj zwierzęta, które pomagają osobom z niepełnosprawnościami, np. pies przewodnik.
- **NIE PODEJMUJ DECYZJI ZA OSOBĘ Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ.** Każdy lubi decydować o sobie, więc nie pozbawiajmy tych praw osób z niepełnosprawnością. Nie należy angażować nikogo w różne czynności bez wcześniejszego zapytania o zgodę. Należy pamiętać, żeby nie pomijać i nie zapominać o osobach z niepełnosprawnością przy organizowaniu i planowaniu różnych rzeczy, będąc przekonanym, że osoby z niepełnosprawnością sobie nie poradzą.

